

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 170

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κα Κυριακή Μάλαμα

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 4646/10.4.2025 Ερώτηση με θέμα:
«Το μοναδικό μνημειακό οικοδόμημα της βυζαντινής δυτικής νεκρόπολης της Θεσσαλονίκης γιατί δεν έχει αναδειχθεί και προστατευτεί;»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 4646/10.4.2025 Ερώτησης της Βουλευτή κας Κυριακής Μάλαμα, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης, το 1972, κατά την εκσκαφή για τη θεμελίωση οικοδομής επί των οδών Καλλιθέας και Δοξάτου στην περιοχή της Ξηροκρήνης του Δήμου Θεσσαλονίκης αποκαλύφθηκαν κατάλοιπα αρχαίου κτίσματος. Στην ανασκαφική έρευνα που ακολούθησε διαπιστώθηκε ότι επρόκειτο για ένα πεντάκογχο ταφικό κτίσμα (μαρτύριο), το οποίο αρχικά χρονολογήθηκε στους ρωμαϊκούς χρόνους, αλλά στη συνέχεια στα χρόνια του Ιουστινιανού Α', σύμφωνα με τις επιστημονική έρευνα (Ευτέρπη Μαρκή, *Η νεκρόπολη της Θεσσαλονίκης στους υστερορρωμαϊκούς και παλαιοχριστιανικούς χρόνους: μέσα του 3ου έως μέσα του 8ου αι. μ. Χ.*, Αθήνα 2006, 91-94, πιν. 40-42).

Το μνημείο διατηρείται σήμερα στο υπόγειο οικοδομής στην οδό Καλλιθέας αρ. 40 σε χώρο που απαλλοτριώθηκε το 1973 (ΚΥΑ 691/344/15.02.1973). Η διατήρηση του μνημείου στο υπόγειο της οικοδομής εξασφαλίζει την προστασία του, αλλά δεν επιτρέπει την πλήρη ανάδειξή του ως επισκέψιμου χώρου, καθώς δεν πληρούνται όροι ασφαλούς πρόσβασης.

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης εκπονεί ένα πρόγραμμα για την ανάδειξη μέσω ψηφιακών μέσων των «αθέατων» μνημείων της πόλης, στο οποίο περιλαμβάνονται μνημεία στα οποία δεν είναι δυνατή η φυσική πρόσβαση και η ανάδειξή τους με συμβατικό τρόπο. Το πεντάκογχο μαρτύριο της Λεωφόρου Καλλιθέας συγκαταλέγεται μεταξύ αυτών των μνημείων. Επιπλέον, η Εφορεία καταρτίζει τον φάκελο με τα σχετικά γεωχωρικά και πληροφοριακά στοιχεία του μνημείου, προκειμένου να προστεθεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Αρχαιολογικού Κτηματολογίου από την αρμόδια Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΒΜΑ
4. ΔΔΕΑΜ
5. ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης